

Το Πτυχίο του Cyber Ήρωα στο Σμήνος

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΠΟΥΛΙΩΝ

 seo.gr kladospoulion

ΤΟ ΠΤΥΧΙΟ

Το Πτυχίο Cyber Ήρωες¹ έχει 6 ενότητες, οι οποίες εισάγουν τα Πουλιά στις δυνατότητες του διαδικτύου και σε τρόπους ασφαλούς περιήγησης σε αυτό. Κάθε ενότητα καλύπτει διαφορετικό στόχο και περιλαμβάνει διαφορετικό αριθμό δραστηριοτήτων.

Οι δραστηριότητες του Πτυχίου βρίσκονται αναλυτικά στο συνοδευτικό υλικό.

¹ Το Πτυχίο που θα δουλέψουν τα Πουλιά περιέχει έναν συνδυασμό από δραστηριότητες που έχουν αναπτυχθεί από τις οργανώσεις [SaferInternet4Kids](#), [Girl Scouts of the USA](#) και [ThinkUKnow](#) καθώς και πρωτότυπες δραστηριότητες τις οποίες δημιούργησε η συγγραφική ομάδα της Μέρας των Πουλιών 2019.

Ενότητα	Στόχος	Παρουσίαση	Πότε
1. Ανακαλύπτω το διαδίκτυο	Να μάθουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να ανακαλύψουμε τον κόσμο μέσα από το διαδίκτυο.	Σε ειδικό	Πριν από τη Μέρα των Πουλιών
2. Cyber Ασφάλεια	Τί είναι τα προσωπικά δεδομένα; Τα Πουλιά ανακαλύπτουν τι είδους πληροφορίες μπορούν να μοιράζονται στο διαδίκτυο.	Σε ειδικό	Πριν από τη Μέρα των Πουλιών
3. Επικοινωνία και σεβασμός στο διαδίκτυο	Τα Πουλιά βλέπουν με ποιον και πώς θα μπορούσαν να επικοινωνήσουν ενώ μαθαίνουν επίσης να αναγνωρίζουν τον εκφοβισμό στο διαδίκτυο.	Σε ειδικό	Πριν από τη Μέρα των Πουλιών
4. Χέρι Βοηθείας	Κάποιες φορές το διαδίκτυο μπορεί να δυσκολέψει ή να προβληματίσει τα παιδιά. Σε ποιον μπορούν να απευθυνθούν σε αυτή την περίπτωση;	Σε ειδικό	Πριν από τη Μέρα των Πουλιών
5. Οραματίζομαι	Τα Πουλιά καλούνται να περιγράψουν πώς φαντάζονται το ιδανικό διαδίκτυο.	Στους καλεσμένους της Μέρας των Πουλιών	Στη Μέρα των Πουλιών
6. Διαδίδω	Τα Πουλιά προτρέπονται να ευαισθητοποιήσουν τους συνομήλικούς τους.	Στους καλεσμένους της Μέρας των Πουλιών	Πριν και στη Μέρα των Πουλιών

Πρόκειται για Πτυχίο Φωλιάς, δηλαδή τα Πουλιά:

- Αποφασίζουν ως Φωλιά ότι θέλουν να το προετοιμάσουν και να το δηλώσουν στον Υπεύθυνο Προόδου του Αρχηγείου.
- Επιλέγουν και προετοιμάζουν τις δραστηριότητες που τα ενδιαφέρουν από κάθε ενότητα του Πτυχίου.
- Παρουσιάζουν όλα μαζί στον ειδικό, όταν είναι έτοιμα.

Πώς θα βοηθήσετε τα Πουλιά να γίνουν Cyber'Ηρωες:

- Παρουσιάστε το Πτυχίο στα Πουλιά με έναν από τους τρόπους που περιγράφονται στο κεφάλαιο “Συγκέντρωση Πτυχίου”.
- Παροτρύνετε τα Πουλιά να δηλώσουν, να προετοιμάσουν και να παρουσιάσουν το Πτυχίο.
- Προωθήστε τη συνεργασία και την ισομερή συμμετοχή στις Φωλιές.
- Διευκολύνετε τα Πουλιά σχετικά με το πού μπορούν να βρουν πληροφορίες και πηγές για να ολοκληρώσουν τις απαιτήσεις.
- Ενθαρρύνετε την ποικιλία στις τεχνικές παρουσίασης όπου αυτό είναι εφικτό.
- Δώστε χρόνο στις Συγκεντρώσεις, για παράδειγμα στην Ώρα Φωλιάς, για να επιτρέψετε στη Φωλιά να δουλέψει πάνω στο Πτυχίο, ενημερώνοντάς φυσικά τα Πουλιά για αυτήν τη δυνατότητα.

- Παροτρύνετε τα Πουλιά να κανονίζουν να βρίσκονται για να το προετοιμάσουν ακόμη και εκτός Συγκεντρώσεων, εφόσον οι γονείς/κηδεμόνες τους το επιτρέπουν.
- Καλό θα είναι επίσης, αν υπάρχει η δυνατότητα, να έχετε διαθέσιμο στην Εστία υπολογιστή με σύνδεση στο διαδίκτυο ώστε να μπορούν τα Πουλιά να δουλέψουν το Πτυχίο.

Ήξερες ότι...

• Τα Πτυχία αποτελούν μέρος της Προσωπικής Ανάπτυξης των Πουλιών. Για τον λόγο αυτό, αποτελούν πάντα προσωπική επιλογή τους, ενώ η προετοιμασία και η ολοκλήρωσή τους δεν ενσωματώνεται στις δραστηριότητες του Σμήνους (πχ. μεγάλο παιχνίδι, ή εργαστήριο). Δίνουμε λοιπόν χρόνο στα Πουλιά να δουλέψουν τα Πτυχία στη διάρκεια της Συγκέντρωσης, της Κατασκήνωσης ή μιας εκδρομής, ή εκείνα επιλέγουν να ασχοληθούν με αυτά στον προσωπικό τους χρόνο.

• Παρουσιάζουμε με ενδιαφέροντα τρόπο τη διαδικασία επιλογής και προετοιμασίας Πτυχίων, ώστε τα Πουλιά να δουν πώς πρόκειται για μια συναρπαστική διαδικασία ανακάλυψης νέων γνώσεων, μέσα από την οποία πρόκειται να κερδίσουν πολλά πράγματα.

• Στα Πτυχία Φωλιάς, ενθαρρύνουμε τα Πουλιά να αναρωτηθούν και να αποφασίσουν μόνα τους με ποιον τρόπο θα δουλέψουν τις απαιτήσεις. Κάποια Φωλιά μπορεί να επιλέξει να δουλέψει ομαδικά την κάθε απαίτηση, άλλη να αποφασίσει ότι κάθε απαίτηση θα δουλεύεται σε ζευγάρια ή από ένα διαφορετικό Πουλί.

• Καλό είναι έχουμε ενημερώσει τον ειδικό για τις απαιτήσεις του Πτυχίου και να έχουμε εξηγήσει με τρόπο σαφή τη σπουδαιότητα του Πτυχίου για την Πρόοδο των Πουλιών.

• Αν ο ειδικός κρίνει ότι τα Πουλιά έχουν προσπαθήσει και εμβραθύνει πραγματικά στην ειδικότητα, αποκτούν το Πτυχίο. Αν πάλι θεωρεί ότι σε κάποια σημεία πρέπει να γίνει κάτι περισσότερο, τότε θα πρέπει να κατευθύνει τα Πουλιά ως προς το τι χρειάζεται για να προετοιμαστούν καλύτερα. Το αποτέλεσμα της προσπάθειας καλό είναι να γνωστοποιείται στο Πουλιά από το Σοφό Πουλί, το οποίο με τις κατάλληλες λέξεις θα κατευθύνει να βελτιωθούν όποτε αυτό είναι απαραίτητο.

• Απώτερος στόχος ενός Πτυχίου είναι τα Πουλιά να εμβραθύνουν σε μια θεματική και να ολοκληρώσουν τη διαδικασία μόνα τους. Τα Στελέχη ή και οι γονείς των Πουλιών υποστηρίζουν το εγχείρημα με τη διάθεσή τους και διευκολύνουν τη διαδικασία. Θα ήταν καλή ιδέα κατά τη διάρκεια της Συνάντησης γονέων που γίνεται κάθε χρονιά να ενημερώνετε τους γονείς των Πουλιών σχετικά με το πως μπορούν να τα υποστηρίξουν καλύτερα στη διαδικασία αυτή, διευκρινίζοντας το αντίστοιχο πλαίσιο (δεν πρόκειται για ένα διαφορετικό είδος σχολικής εργασίας, δεν βαθμολογείται, ολοκληρώνεται από το ίδιο το Πουλί -και όχι από τον γονιό!- όπως εκείνο κρίνει καλύτερα, κλπ.).

• Απονέμουμε το Πτυχίο στα Πουλιά κατά τη διάρκεια μιας ιδιαίτερης στιγμής της ζωής στο Σμήνος.

Διευκρινίσεις:

- Οι Φωλιές θα πρέπει να συζητήσουν και να επιλέξουν μία δραστηριότητα από κάθε ενότητα. Στη συνέχεια, όλα τα Πουλιά της Φωλιάς μαζί καλούνται να προετοιμάσουν τις απαιτήσεις και να τις παρουσιάσουν στον ειδικό που θα φέρει το Αρχηγείο **πριν από τη Μέρα των Πουλιών** (προτελευταίο σαββατοκύριακο του Μαΐου).
- Εάν κάποια από τα Πουλιά δεν έχουν δώσει ακόμη Υπόσχεση, μπορούν αν θέλουν να συμμετέχουν και να τους απονεμίμετε το Πτυχίο αφού δώσουν την Υπόσχεσή τους.
- Σε περίπτωση που κάποιο από τα Πουλιά δεν θέλει να συμμετάσχει, τότε μπορούν να το προετοιμάσουν τα υπόλοιπα Πουλιά της Φωλιάς.

- Αν τα Πουλιά που θέλουν να προετοιμάσουν το Πτυχίο είναι λίγα και από διαφορετικές Φωλιές, τότε μπορούν να δημιουργήσουν μια ομάδα μεταξύ τους. Απώτερος σκοπός είναι να πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα.

- Κάποιες από τις απαιτήσεις του Πτυχίου δίνουν τη δυνατότητα στα Πουλιά να κάνουν και κάτι παραπάνω αν το επιθυμούν, παροτρύνοντάς τα μέσα από την ένδειξη “Για περισσότερη διασκέδαση” ή “Για μεγαλύτερη πρόκληση”. Τα Πουλιά μπορούν να επιλέξουν να μην κάνουν αυτό το μέρος της απαίτησης αλλά μόνο το πρώτο μέρος της. Ωστόσο, αν η Φωλιά έχει Πουλιά Ε’ Δημοτικού ή τα Πουλιά φαίνεται να είναι εξοικειωμένα με το διαδικτυο ή έχουν πολλά Πτυχία, καλό θα ήταν να τα προτρέψουμε να κάνουν και το κάτι παραπάνω, χωρίς βέβαια να τα πιέσουμε.

- Προσοχή: Οι Φωλιές θα παρουσιάσουν στον ειδικό μόνο τις απαιτήσεις που επέλεξαν από τις **τέσσερις πρώτες ενότητες**. Την απαίτηση που θα επιλέξουν από την 5η και την 6η ενότητα θα την προετοιμάσουν για να την παρουσιάσουν στους καλεσμένους της εκδήλωσης που θα πραγματοποιηθεί στη Μέρα των Πουλιών, είτε κεντρικά, είτε κατά τόπους. Ωστόσο, τα Πουλιά αποκτούν το Πτυχίο όταν ολοκληρώσουν τις απαιτήσεις από όλες τις ενότητες.

- Το Πτυχίο θα είναι διαθέσιμο στο Μαγαζάκι του ΣΕΟ.

- Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι οι απαιτήσεις του Πτυχίου μπορούν να γίνονται και ξεχωριστά ή σε διαφορετικές Συγκεντρώσεις, στην Κατασκήνωση ή ακόμη και σε επόμενες Οδηγικές χρονιές.

Βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε:

1. Το Πτυχίο απαιτεί πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενώ πιθανόν τα Πουλιά να θελήσουν να συναντηθούν και εκτός Συγκεντρώσεων για να το ολοκληρώσουν. Γι' αυτό το λόγο, τα Πουλιά αλλά και εσείς θα χρειαστείτε την υποστήριξη των γονιών. Σε αυτόν τον [σύνδεσμο](#) θα βρείτε μια επιστολή προς τους γονείς & κηδεμόνες των Πουλιών και ένα φυλλάδιο με συμβουλές ασφαλούς πλοήγησης στο διαδίκτυο για γονείς, τα οποία θα πρέπει να κατεβάσετε, να συμπληρώσετε τις απαραίτητες πληροφορίες και να τυπώσετε.

Στην επιστολή περιγράφεται το Πτυχίο εν συντομία και παροτρύνονται οι γονείς να διευκολύνουν τα Πουλιά να συναντηθούν εκτός Εστίας αν χρειαστεί, επιτρέποντας την πρόσβαση στο διαδίκτυο, παρουσία τους. Με αυτόν τον τρόπο, ένας ενήλικος θα βρίσκεται στη διάθεση των Πουλιών σε περίπτωση που δυσκολευτούν ή δεν γνωρίζουν κάτι και παράλληλα οι γονείς θα έχουν τη δυνατότητα να μάθουν βιωματικά κάτι καινούριο και να δουν τι είναι αυτό που ονομάζουμε Πτυχίο στον Οδηγισμό.

Την επιστολή και το φυλλάδιο μπορούν να τη δώσουν τα ίδια τα Πουλιά στους γονείς & κηδεμόνες τους ή να τους ζητήσετε να παραμείνουν 10 λεπτά στο τέλος μιας Συγκέντρωσης ώστε να τους μιλήσετε για το Πτυχίο και να ζητήσετε να υποστηρίξουν διακριτικά τα Πουλιά με τις γνώσεις τους. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τα μοιράσετε **πριν κάνετε τη Συγκέντρωση παρουσίας του Πτυχίου με τα Πουλιά.**

2. Βασιζόμενοι στη Συγκέντρωση που σας προτείνουμε παρακάτω, παρουσιάστε το Πτυχίο στα Πουλιά όσο νωρίτερα γίνεται ώστε να έχουν αρκετό χρόνο να προετοιμαστούν. Είναι σημαντικό να τα ενημερώσετε ότι το Πτυχίο "Cyber Ήρωες" είναι ένα Πτυχίο Φωλιάς και να τους εξηγήσετε τι ακριβώς σημαίνει αυτό.

3. Να ενημερώσετε τα Πουλιά μέχρι τότε πρέπει να έχουν προετοιμάσει τις απαιτήσεις από τις 4 πρώτες ενότητες για παρουσίαση στον ειδικό και μέχρι τότε θα πρέπει να σας έχουν ενημερώσει

για την απαίτηση της 5ης ενότητας. Να θυμάστε ότι τις απαιτήσεις της 5ης και της 6ης ενότητας θα τις παρουσιάσουν στη Μέρα των Πουλιών και θα χρειαστεί να ξέρετε πριν από την εκδήλωση τι θα είναι αυτό ώστε να την εντάξετε κατάλληλα. Ίσως χρειαστεί να σκεφτείτε έναν τρόπο για να το θυμούνται (πχ. το βλέπουν σε ένα ημερολόγιο ή γίνεται μια υπενθύμιση από το Πρώτο Πουλί της Φωλιάς ή ορίζουν έναν Υπεύθυνο συντονισμού ανά Φωλιά).

4. Να τους δείξετε το Πτυχιόκουτι στο οποίο μπορούν να βρουν πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις του Πτυχίου.

Το περιεχόμενο θα το βρείτε σε [αυτόν τον σύνδεσμο](#) και μπορείτε είτε να το εκτυπώσετε για να το βάλετε σε ένα κουτί, είτε να χρησιμοποιήσετε ως Πτυχιόκουτι ένα λάπτοπ ή τάμπλετ. Αν είναι εφικτό, καλό είναι να έχετε διαθέσιμα πάνω από 1 Πτυχιόκουτια για να διευκολύνετε τις Φωλιές να δουλέψουν.

5. Να φέρετε ειδικό ώστε να του παρουσιάσουν τα Πουλιά τις απαιτήσεις από τις 4 πρώτες ενότητες του Πτυχίου μόλις είναι έτοιμα, κατά προτίμηση πριν τη Μέρα των Πουλιών.

6. Να εντάξετε την απαίτηση της 5ης και 6ης ενότητας στη Μέρα των Πουλιών, ώστε με αυτές να ολοκληρωθεί το Πτυχίο.

7. Στη Μέρα των Πουλιών να επιβραβεύσετε το ή τα Πουλιά που έφεραν τους περισσότερους φίλους (ανήλικους και ενήλικους) στην εκδήλωση, σύμφωνα με την απαίτηση της 6ης ενότητα.

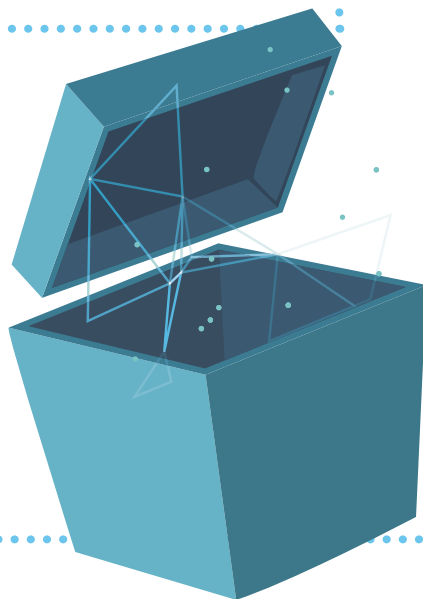
8. Να δηλώσετε στον Κλάδο Πουλιών τον συνολικό αριθμό των Πουλιών που προετοίμασαν το Πτυχίο καθώς και τον αριθμό των συμμετεχόντων στη Μέρα των Πουλιών (Πουλιά, Στελέχη, παιδιά & ενήλικες) **μέχρι τις 10 Ιουνίου**, στο email kladospoulion@seo.gr. Θα χαρούμε επίσης να μοιραστείτε μαζί μας ο,τιδήποτε άλλο σας έκανε εντύπωση, σας προβλημάτισε, σας δυσκόλεψε ή σας ενθουσίασε!

ΤΟ ΠΤΥΧΙΟΚΟΥΤΙ

Παρουσιάζουμε το Πτυχιοκούτι στα Πουλιά με απλό τρόπο: “Σε αυτό το κουτί μπορείτε να βρείτε πληροφορίες, ασκήσεις, πηγές και πράγματα που θα χρειαστείτε για να ολοκληρώσετε το Πτυχίο. Μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε και θα σας βοηθήσει πολύ”. Ενθαρρύνετε συχνά τα Πουλιά να ανατρέχουν σε αυτό.

Είναι ένα κουτί (ή τσάντα ή ράφι ή γωνιά ή ό,τι άλλο φανταστείτε) που διευκολύνει τα Πουλιά να ολοκληρώσουν το Πτυχίο. Για πρακτικούς λόγους, στο καπάκι του αναφέρεται τι βρίσκεται στο κουτί: έτσι τόσο τα Πουλιά όσο και εσείς θα είστε πάντα σε θέση να γνωρίζετε τί πρέπει να έχει μέσα. Συνήθως, περιέχει οδηγίες, βιβλία, εικόνες, πληροφορίες, πηγές, ιδέες και υλικά για παρουσιάσεις, ασκήσεις και οτιδήποτε σχετικό με το θέμα του Πτυχίου που θα ιντριγκάρει τη φαντασία και τη διάθεση των Πουλιών!

Πτυχιοκούτι μπορείτε να φτιάξετε για οποιοδήποτε Πτυχίο και αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τα Πουλιά και την Πρόοδό τους.

Παρόλο που το υλικό που περιλαμβάνει το Πτυχιοκούτι είναι ποικίλο και καλύπτει με διαφορετικούς τρόπους τις αντίστοιχες απαιτήσεις, δεν είναι το μόνο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα Πουλιά. Παροτρύνετέ τα να αξιοποιήσουν και διαφορετικές πηγές πληροφοριών!

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

Παρακάτω σας παραθέτουμε αναλυτικά το ωρολόγιο και τη Συγκέντρωση που θα χρειαστεί να αφιερώσετε για το Πτυχίο.

Στη διάρκεια της Συγκέντρωσης θα πρέπει:

1. Να κάνετε μια εισαγωγή στη θεματική του Πτυχίου: σας προτείνουμε δύο τρόπους για να κάνετε την εισαγωγή στη θεματική του Πτυχίου. Βεβαίως, αν το επιθυμείτε, μπορείτε να συνδυάσετε τους τρόπους που προτείνουμε ή να αφιερώσετε παραπάνω από μία Συγκέντρωση για αυτόν τον σκοπό. Στόχος είναι να έχουν την ευκαιρία τα Πουλιά να ακούσουν για τις δυνατότητες του διαδικτύου και τι σημαίνει να κινούνται με ασφάλεια σε αυτό.

2. Να παρουσιάσετε το Πτυχίο στα Πουλιά, δηλαδή να τους εξηγήσετε πώς μπορούν να το αποκτήσουν.

Η Συγκέντρωση δεν είναι απαραίτητο να γίνει στην Εστία. Η δημοτική βιβλιοθήκη, κάποιο ίντερνετ καφέ, το σπίτι ενός Μέλους Τοπικού ή γονέα, το πάρκο της γειτονιάς σας και πολλοί άλλοι χώροι στην πόλη σας μπορούν να αξιοποιηθούν για αυτόν τον σκοπό.

Αποφασίστε τί είδους παρουσίαση θέλετε να κάνετε και τί ανάγκες πρέπει να καλύπτει ο χώρος και σκεφτείτε “έξω από την Εστία”! Σε περίπτωση ωστόσο που μέινετε στην Εστία καλό θα είναι να εξετάσετε διαφορετικές δυνατότητες ώστε να έχετε διαθέσιμους υπολογιστές με σύνδεση στο διαδίκτυο, ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών (ένας ανά Φωλιά είναι το ιδανικότερο).

Συζητήστε με τα Στελέχη του Τοπικού σας, τους γονείς των Πουλιών και τους φίλους σας και σίγουρα θα βρείτε τη λύση!

Σε περίπτωση που θέλετε να μάθετε περισσότερα σχετικά με τη χρήση του διαδικτύου αλλά και το πώς να απαντήσετε σε ερωτήσεις των Πουλιών, πριν από τη Συγκέντρωση Πτυχίου, σας αναφέρουμε ενδεικτικά κάποιες πηγές που πιθανόν να σας φανούν χρήσιμες:

<https://saferinternet4kids.gr/yliko/dhmotiko/>

<https://internet-safety.sch.gr/IS/html/ope.htm>

<https://mediasmarts.ca>

http://storage.eun.org/resourcesupload/642/20160621_075327270_642_Saferinternet.gr_Consice%20Guide%20for%20Educators.pdf

Μέρος 1ο: Άνοιγμα Υπάρχει κάποιος που...;

Διάρκεια: 5 λεπτά

Στόχος δραστηριότητας:

Να μιλήσουν τα Πουλιά για τις διαδικτυακές τους εμπειρίες.

Δραστηριότητα:

Πρόκειται για μια εισαγωγική δραστηριότητα με την οποία ζητάτε από τα Πουλιά του Σμήνους σας να σας πουν τι τους αρέσει να κάνουν στο διαδίκτυο και να εκφράσουν τις σκέψεις τους. Ζητήστε από τα Πουλιά να σταθούν σε μία γραμμή απέναντι από έναν τοίχο. Κάντε τους ερωτήσεις στις οποίες αν η απάντησή τους είναι θετική, θα πρέπει να τρέξουν και να ακουμπήσουν τον τοίχο. Για παράδειγμα, πείτε «Όποιος χρησιμοποιεί υπολογιστή, τρέχει και ακουμπάει τον τοίχο».

Προσαρμόστε τις οδηγίες για να ταιριάζουν στις ανάγκες της ομάδας σας και του χώρου που χρησιμοποιείτε για τη δραστηριότητα. Μπορείτε αν θέλετε να σκεφτείτε κάποια άλλη παραλλαγή, όπως τα Πουλιά να βάζουν τα χέρια στο κεφάλι αν η απάντηση

είναι θετική ή μπορείτε να βάλετε τα Πουλιά να καθίσουν σε καρέκλες σχηματίζοντας ένα κύκλο και να αλλάζουν θέσεις με κάποιον από το Σμήνος που απαντάει κι αυτός “ναι” στην ερώτηση που τους κάνετε.

Ακολουθούν μερικές ενδεικτικές ερωτήσεις, θα θέλαμε όμως να σας προτείνουμε να προσθέσετε ό,τι νομίζετε ότι ταιριάζει στα Πουλιά του Σμήνους σας!

Υπάρχει κάποιος που...

- χρησιμοποιεί υπολογιστή;
- του αρέσει να παίζει παιχνίδια στο διαδίκτυο;
- έχει κινητό ή τάμπλετ;
- στέλνει μηνύματα στο κινητό;
- έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο από το κινητό ή το τάμπλετ;
- παίζει ηλεκτρονικά παιχνίδια στα οποία μπορεί να συνομιλεί με άλλους παίκτες;
- έχει προφίλ σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media: facebook, instagram ή άλλο);
- έχει δημοσιεύσει φωτογραφία στα social media κάποιου άλλου χωρίς να ζητήσει την άδειά του;
- έχει επικοινωνήσει με κάποιον που δεν γνωρίζει προσωπικά, μέσω διαδικτύου;
- του αρέσει να βλέπει βίντεο στο διαδίκτυο;
- του αρέσει να ψάχνει εικόνες στο Google;
- χρησιμοποιεί κάμερα για να συνομιλήσει με κάποιον;

Μέρος 2ο: Εισαγωγή στη Θεματική του Πτυχίου

Διάρκεια: 60 λεπτά

Α' τρόπος:

Από προσκεκλημένο επαγγελματία πληροφορικής

Μπορείτε να φέρετε σε μια Συγκέντρωση έναν επαγγελματία για να μιλήσετε μαζί στα Πουλιά για τις δυνατότητες του διαδικτύου και τους κινδύνους του.

Τα σημεία που θα καλύψετε είναι απαραίτητο να τα έχετε συζητήσει από πριν μαζί του. Ενδεικτικά αναφέρουμε: δυνατότητες του διαδικτύου με θετικές επιπτώσεις, προσωπικά δεδομένα, ηλεκτρονικά παιχνίδια, κανόνες συμπεριφοράς και ασφαλείας στο διαδίκτυο.

Ο επαγγελματίας με τον οποίο θα συνεργαστείτε μπορεί να είναι σχεδιαστής ηλεκτρονικών παιχνιδιών, δάσκαλος ή καθηγητής πληροφορικής, τεχνικός ηλεκτρονικών υπολογιστών, σχεδιαστής ιστοσελίδων.

Δικτυωθείτε λοιπόν κι εσείς με τη σειρά σας και αναζητήστε εντός του Τοπικού σας ή του κύκλου φίλων και γνωστών σας, κάποιον ειδικό! Στην περίπτωση που η αναζήτησή δε φέρει καρπούς, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας, αρκετά νωρίς όμως, ώστε να σας βοηθήσουμε να βρείτε κάποιον ειδικό επαγγελματία!

Β' τρόπος:

Με δραστηριότητες από το Αρχηγείο ²

Το Αρχηγείο προσκαλεί τα Πουλιά να κάνουν ένα ταξίδι στο διαδίκτυο με 3 στάσεις (δραστηριότητες). Προτείνουμε οι δραστηριότητες να γίνουν με τη σειρά που αναφέρονται, ενώ καλό είναι τα Πουλιά να είναι χωρισμένα σε Φωλιές. Εάν βεβαίως έχετε αρκετά Στελέχη, μπορείτε να κάνετε το παιχνίδι κυκλικά, ώστε κάθε Φωλιά να ασχολείται με μία από τις δραστηριότητες κάθε φορά και όταν την ολοκληρώνουν να αλλάζουν σταθμό.

Στη 2η στάση, σας δίνουμε 2 επιλογές δραστηριοτήτων για να διαλέξετε εκείνη που ταιριάζει περισσότερο στα Πουλιά του Σμήνους σας, με βάση την ηλικία και την εμπειρία τους.

Η 3η και τελευταία στάση του ταξιδιού, μπορεί να γίνει και ατομικά από κάθε Πουλί, εάν το επιθυμείτε.

Ξεκινήστε ενημερώνοντας τα Πουλιά ότι σήμερα θα κάνετε ένα ταξίδι στο διαδίκτυο για να το γνωρίσετε καλύτερα.

² Οι δραστηριότητες αυτές έχουν είτε προσαρμοστεί είτε βασιστεί εξ ολοκλήρου σε δραστηριότητες που έχουν αναπτύξει διάφορες οργανώσεις παγκοσμίως, με σκοπό την εκπαίδευση παιδιών της ηλικίας των Πουλιών στον τομέα αυτό. Στις υποσημειώσεις μπορείτε να δείτε λεπτομερείς αναφορές σε περίπτωση που ενδιαφέρεστε να αξιοποιήσετε σε άλλη περίπτωση το επιπλέον υλικό που αναφέρεται στις σχετικές πηγές.

Στάση 1η: Ας ταξιδέψουμε ^[3]

Διάρκεια: 20 λεπτά

Στόχος δραστηριότητας:

Τα Πουλιά να εξερευνήσουν μια διασκεδαστική και χρήσιμη πλευρά του διαδικτύου και να έχουν την ευκαιρία να δουν πώς λειτουργεί.

Θα χρειαστείτε:

Υπολογιστές με σύνδεση στο διαδίκτυο. Θα ήταν ιδανικό να υπάρχει ένας υπολογιστής ανά Φωλιά, ειδικά αν το Σμήνος σας είναι πολυάριθμο. Αν τρέξετε τη δραστηριότητα ταυτόχρονα, δικτυωθείτε! Σίγουρα στον ευρύτερο κύκλο σας θα υπάρχουν άλλα Στελέχη, φίλοι ή γονείς Πουλιών που θα χαρούν να βοηθήσουν!

Προτεινόμενες ιστοσελίδες:

<https://www.bing.com/maps>
<https://www.google.com/earth/>
<https://www.google.com/maps>

Δραστηριότητα:

Η πρώτη στάση του ταξιδιού είναι σε ένα μέρος πολύ γνωστό τους... Το σπίτι τους!

Ζητήστε από τα Πουλιά να επισκεφτούν ιστοσελίδες που προσφέρουν χάρτες. Μπορείτε να έχετε αποθηκεύσει τις σχετικές ιστοσελίδες με σελιδοδείκτη (bookmark) για να τις βρουν πιο εύκολα. Ίσως χρειαστούν τη βοήθειά σας, αλλά στόχος είναι να αναζητήσουν το σπίτι τους στον χάρτη.

Μπορείτε να τα παροτρύνετε να χρησιμοποιήσουν και τη λειτουργία δορυφόρου (satellite) την οποία προσφέρουν κάποιες από τις ιστοσελίδες αυτού του τύπου. Μπορούν αν θέλουν να μεγεθύνουν (zoom in) όσο περισσότερο γίνεται, ώστε να δουν πόσο κοντά μπορούν να φτάσουν. Στη συνέχεια, μπορούν να κάνουν το ίδιο με το σχολείο τους και ίσως με μέρη πιο μακρινά, όπως το σπίτι του παππού στο χωριό ή το σπίτι κάποιου συγγενή σε άλλη πόλη ή σε άλλη χώρα.

Εάν αυτό φαίνεται να ολοκληρώνεται εύκολα από τα Πουλιά, μπορείτε να τους ζητήσετε να αναζητήσουν οδηγίες για το πώς να πάνε από το σπίτι τους σε κάποιο μέρος που θέλουν να επισκεφθούν. Πόσο χρόνο θα χρειαστούν;

Συμπέρασμα:

Πείτε στα Πουλιά σαν επίλογο ότι “με τη βοήθεια της τεχνολογίας και του διαδικτύου, μπορούμε να δούμε μέρη που δεν το φανταζόμασταν, να μάθουμε πώς να φτάσουμε σε αυτά και να ονειρευτούμε ταξίδια στον κόσμο όλο!”

³ Road trip, Step 3: Take a trip online, Computer Expert Badge, Girl Scouts of the USA.

Στάση 2η: Θα το φορούσες στην πλατεία; ^[4]

Διάρκεια: 20 λεπτά

Στόχος δραστηριότητας:

Να κατανοήσουν τα Πουλιά ποιες πληροφορίες για τον εαυτό τους δεν πρέπει να μοιράζονται στο διαδίκτυο.

Θα χρειαστείτε:

Μεγάλα χαρτιά, σκέτα ή κομμένα σε σχήμα μπλουζας και μαρκαδόρους ή στυλό, για κάθε Φωλιά. Εάν έχετε τη δυνατότητα μπορείτε να έχετε μερικές μπλούζες για να γράψετε ή κολλήσετε επάνω τις πληροφορίες που θα σας πουν τα Πουλιά.

Δραστηριότητα:

Ξεκινήστε ζητώντας από τα Πουλιά να σκεφτούν ανά Φωλιές ποιες πληροφορίες για τον εαυτό τους αποτελούν την ταυτότητά τους και να τις καταγράψουν σε ένα μεγάλο χαρτί.

Βοήθησε τα να σκεφτούν μέσα από ερωτήσεις όπως: Υπάρχουν πολλά πράγματα που σε περιγράφουν και μπορούν να πουν σε κάποιον ποιος είσαι.

Ποιες πληροφορίες είναι αυτές που καλύτερα σε περιγράφουν και φτιάχνουν την ταυτότητά σου και το ποιος είσαι;

Τέτοιες πληροφορίες, μεταξύ άλλων, είναι: το όνομα, η ηλικία, η οικογένεια, τα αγαπημένα μου χρώματα, τα πιστεύω μου, τα χόμπι μου, πού μένω, ποιο είναι το σχολείο μου, σε ποια ομάδα μπάσκετ παίζω αλλά και άλλες που μπορεί να σκεφτούν τα Πουλιά και εσείς. Συγκεντρώστε τις επιμέρους ιδέες και αφήστε στα Πουλιά να πουν στο υπόλοιπο Σμήνος τι σκέφτηκαν.

Συνεχίστε, εξηγώντας ότι *“Υπάρχουν πολλά πράγματα λοιπόν που μας περιγράφουν. Πιθανόν γνωρίζετε ότι κάποιες πληροφορίες είναι ιδιωτικές. Αυτή τη φορά λοιπόν, θα κάνουμε μια στάση στην πλατεία της πόλης μας. Φανταστείτε ότι ο καθένας σας φορά ένα μπλουζάκι που γράφει προσωπικές πληροφορίες για εσάς. Τι θα θέλατε να μπορεί να μάθει ο κόσμος για εσάς και τί όχι;”*

Τα Πουλιά θα πρέπει να συζητήσουν ανά Φωλιά ποιες από τις πληροφορίες που κατέγραψαν είναι ιδιωτικές και δεν θα τις έγραφαν ποτέ στο μπλουζάκι για λόγους ασφαλείας. Ζητήστε να πουν στο Σμήνος όλα όσα σκέφτηκαν.

Συμπέρασμα:

Κάντε μια ανακεφαλαίωση σχετικά με το τι αποτελεί ιδιωτική πληροφορία και δεν θα πρέπει να τη μοιράζομαι με κάποιον που δεν ξέρω. Κλείστε τη δραστηριότητα λέγοντας στα Πουλιά ότι *“όπως δεν θα φορούσαμε ποτέ ένα μπλουζάκι με ιδιωτικές πληροφορίες για να το δουν όλοι, έτσι και στο διαδίκτυο δεν θα πρέπει να δίνουμε τέτοιες πληροφορίες σε κανέναν, ιδίως σε ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε”*.

⁴ Find out about sharing information safely online, Cyber Security Badge, Girl Scouts of the USA, σελ.13 .

Στάση 2η: Προσωπικές πληροφορίες; Με τίποτα! ^[5] (εναλλακτική δραστηριότητα)

Διάρκεια: 20 λεπτά

Στόχος δραστηριότητας:

Τα Πουλιά να αποκτήσουν την ικανότητα να συνειδητοποιούν πότε κάποιος τους ζητάει μια προσωπική πληροφορία και να είναι σε θέση να αποφασίσουν αν μπορούν να τη δώσουν με ασφάλεια. Καλό είναι να δημιουργήσετε ένα πλαίσιο για εκείνα ζητώντας τους να φανταστούν ότι συνομιλούν με κάποιον διαδικτυακά ή και σε διαδικτυακό παιχνίδι ή ότι δημιουργούν ένα προφίλ σε κάποιον λογαριασμό ή υπηρεσία κλπ.

Θα χρειαστείτε, ανά Φωλιά:

- 2 κουδούνια ή καμπανάκια που θα χτυπούν όταν ο ερωτώμενος δίνει πραγματικές προσωπικές πληροφορίες,
- έναν ανακριτή,
- έναν διαγωνιζόμενο,
- δύο δικαστές,
- μερικές έτοιμες ερωτήσεις (ένα μείγμα γενικών και προσωπικών ερωτήσεων),
- ένα χρονόμετρο και κάποιον που θα κρατάει χρόνο και
- ένα φύλλο βαθμολογίας

και κάποιον που θα κρατάει το σκορ. Εάν χρειάζεται, μπορείτε να χωρίσετε τα Πουλιά και σε περισσότερες ομάδες και να προσαρμόσετε τα υλικά αναλόγως.

Δραστηριότητα:

Ο ανακριτής βομβαρδίζει τον διαγωνιζόμενο με ερωτήσεις για να καταφέρει να του αποσπάσει προσωπικές πληροφορίες. Ο διαγωνιζόμενος πρέπει να προσπαθήσει να μην αποκαλύψει προσωπικές πληροφορίες εκτός αν υπάρχει σημαντική δικαιολογία. Δεξιά και αριστερά του διαγωνιζόμενου, κάθετα από έναν δικαστή κρατώντας τα κουδούνια/καμπανάκια, τα οποία μπορούν να χτυπούν όταν πιστεύουν ότι έχουν διαρρεύσει προσωπικά δεδομένα.

Το παιδί που κρατάει τον χρόνο θα πρέπει να ξεκινάει το χρονόμετρο στην πρώτη ερώτηση και να το σταματάει όταν ακούγεται ήχος. Το παιδί που κρατάει σκορ θα σημειώ

νει το όνομα του διαγωνιζόμενου και πόσο χρόνο άντεξε. Ζητήστε από τα Πουλιά να πάρουν μέρος ως διαγωνιζόμενοι και ως ανακριτές. Οι ίδιες ερωτήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν περισσότερες από μία φορές. Προσπαθήστε να σημειώσετε το ποιες ερωτήσεις και απαντήσεις ανάγκασαν τους δικαστές να σταματήσουν το παιχνίδι (εάν η απόφαση δεν ήταν ορθή, το παιχνίδι συνεχίζεται). Αν θέλετε, αυτό μπορούν να το κάνουν και Πουλιά που πιθανόν να μην έχουν αναλάβει κάποιον ρόλο.

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα ερωτήσεων όπου μπορείτε να προσθέσετε και εσείς τις δικές σας:

- Πόσων χρόνων είσαι;
- Πώς σε λένε;
- Ποιο είναι το σχολείο σου;
- Τι μουσική σου αρέσει;
- Ποιο χρώμα σου αρέσει;
- Πώς λένε τη δασκάλα σου;
- Πού μένεις;
- Τι ώρα πας στο σχολείο;

Συμπέρασμα:

Ρωτήστε τα Πουλιά τι θεωρούν πως ήταν προσωπική πληροφορία και πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να τους ξεφύγει κάτι. Ίσως κάποια Πουλιά (εντός παιχνιδιού ή ως παρατηρητές) θεώρησαν ότι υπήρξαν ευκαιρίες να σταματήσει το παιχνίδι. Ζητήστε τους να σας πουν τη σκέψη τους.

⁵ *Chatting with Care, Cub Scout Internet Safety Award, ScoutsCymru.*

Στάση 3η: Στρώσεις ασφαλείας ^[6]

Διάρκεια: 15 λεπτά

Στόχος δραστηριότητας:

Τα Πουλιά να διερευνήσουν τα επίπεδα ασφαλείας στο διαδίκτυο. Η δραστηριότητα αυτή δουλεύεται και ατομικά.

Θα χρειαστείτε:

- χαρτιά Α4 ή μεγαλύτερα,
- μαρκαδόρους,
- μολύβια, στυλό.

Δραστηριότητα:

Μπορείτε να ξεκινήσετε λέγοντας στα Πουλιά: “Ίσως έχετε ακούσει τους μεγάλους να λένε ότι ντυνόμαστε με στρώσεις όταν κάνει κρύο: βάζουμε φανέλα, μετά ένα μακρυμάνικο μπλουζάκι και μετά μπουφάν και ίσως σκούφο. Και έτσι φτιάχνουμε αρκετά επίπεδα ρούχων για να μην κρυώνουμε. Το ίδιο κάνουμε και με την ασφάλεια: κάποιες φορές χρησιμοποιούμε περισσότερα από ένα επίπεδο ασφαλείας για να προστατέψουμε κάτι. Μπορείτε να σκεφτείτε κάτι ακόμη που έχει επίπεδα ή στρώσεις;”

Ίσως τα Πουλιά μιλήσουν για τις τούρτες που έχουν διαφορετικές στρώσεις γεύσεων, για στρώσεις με κουβέρτες, για το κρεμμύδι, κ.ά.

“Και έτσι φτάνουμε στην επόμενη στάση μας: σε ένα κάστρο. Γιατί και το κάστρο έχει διαφορετικά επίπεδα ασφαλείας για να προστατευτεί από μια επίθεση! Έχετε δει ιππότες να υπερασπίζονται ένα κάστρο; Τα κάστρα έχουν διάφορα είδη παγίδων και κόλπα που τα προστατεύουν. Για παράδειγμα, μπορεί να έχουν τείχη πολύ ψηλά για να μην μπορεί να σκαρφαλώσει κάποιος. Ή μια τάφρο γύρω από το κάστρο γεμάτη νερό και κροκόδειλους! Ελάτε να ζωγραφίσετε κι εσείς το δικό σας κάστρο στο χαρτί. Και σχεδιάστε τα επίπεδα, τις στρώσεις ασφαλείας που μπορεί να έχει.”

Όταν τα Πουλιά φτιάξουν τα κάστρα τους αφήστε τα να δείξουν σε όλους τι έφτιαξαν και ρωτήστε τα: “Γιατί πιστεύετε ότι τα επίπεδα ασφαλείας

είναι σημαντικά; Τί θα συνέβαινε αν είχατε μόνο ένα επίπεδο ασφαλείας; Στις ηλεκτρονικές σας συσκευές, τα επίπεδα ασφαλείας σας είναι το όνομα και ο κωδικός πρόσβασης. Προστατεύετε έτσι τον εαυτό σας, ώστε άλλοι άνθρωποι να μην μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ηλεκτρονική σας συσκευή. Είναι σημαντικό αυτά να μην τα μοιραζόμαστε ποτέ και με κανέναν. Μερικές συσκευές έχουν άλλο ένα επίπεδο ασφαλείας που είναι το δακτυλικό αποτύπωμα.”

Θυμηθείτε να αφήνετε στα Πουλιά τον χρόνο και το περιθώριο να απαντούν στα ερωτήματα που θέτετε: συμμετέχοντας στη διαδικασία θα βοηθήσουν και εσάς να αντιληφθείτε τυχόν προβληματισμούς που μπορεί να έχουν ή απορίες που χρειάζεται να αποσαφηνίσετε.

Συμπέρασμα:

“Όπως τα κάστρα έχουν διαφορετικά επίπεδα και τρόπους για να προστατεύονται, έτσι

θα πρέπει να είμαστε κι εμείς προετοιμασμένοι για να είμαστε προστατευμένοι στο διαδίκτυο, για να μην μάθει κάποιος που δεν θέλουμε προσωπικές πληροφορίες για εμάς”.

⁶ [Cybersecurity Badges Facilitator Guide](#), Girl Scouts of Colorado (USA).

Μέρος 3ο: Παρουσίαση Πτυχίου

Διάρκεια: 15 λεπτά

Θα χρειαστείτε:

- Πτυχιοκούτι/πτυχιοκούτια.
- το Πτυχίο, τυπωμένο για κάθε Πουλί ή σε τουλάχιστον τόσα αντίτυπα όσες είναι οι Φωλιές. Επίσης, το Πτυχίο υπάρχει διαθέσιμο και σε ηχητικό αρχείο ώστε να διευκολύνουμε Πουλιά που ίσως δυσκολεύονται με την ανάγνωση. Μπορείτε να το βρείτε εδώ [<https://drive.google.com/open?id=1LQyUO0XDGc0eqwmAk7D0kvmT5NMJa6YS>].

Δραστηριότητα:

Πείτε στα Πουλιά ότι “το ταξίδι στο διαδίκτυο δεν σταματάει εδώ, αλλά μόλις ξεκίνησε!” Ζητήστε από τα Πουλιά να σας πουν μερικά πράγματα που έμαθαν για το διαδίκτυο στη διάρκεια της Συγκέντρωσης ή που ήδη γνώριζαν. Καταγράψτε τις απαντήσεις για να τις βλέπουν.

Παρότι μπορεί να έχουν αναφέρει πολλά πράγματα, “οι δυνατότητες που προσφέρει το διαδίκτυο είναι πραγματικά άπειρες και συναρπαστικές.

Ωστόσο, οι κίνδυνοι είναι επίσης αρκετοί (φέρτε κάποιο παράδειγμα από τις δραστηριότητες που κάνατε). Πόσο ωραίο θα ήταν λοιπόν να υπήρχε κάποιος που να γνωρίζει περισσότερα και να μπορεί να δώσει χέρι σε εκείνους που δεν γνωρίζουν!”

Ενημερώστε τα Πουλιά ότι τώρα μπορούν τα ίδια να μάθουν περισσότερα για αυτό το μέσον ώστε να μεταδώσουν και εκείνα μετά τη γνώση. Υπάρχει το νέο Πτυχίο που έχει στόχο να τους κάνει ήρωες του ψηφιακού κόσμου: το Πτυχίο Cyber Ήρωες!

Θα ήθελαν να αποκτήσουν αυτό το Πτυχίο; Αν ναι, να πώς:

1. Πρόκειται για Πτυχίο Φωλιάς, οπότε πρέπει όλοι μαζί να αποφασίσουν για το ποιες απαιτήσεις θέλουν να ολοκληρώσουν και δουλέψουν ως ομάδα.
2. Όλη η Φωλιά δηλώνει στο Σοφό Πουλί ότι θα προετοιμάσει το Πτυχίο του “Cyber Ήρωα”.
3. Διαλέγουν και προετοιμάζουν 1 απαίτηση από καθεμία από τις 6 Ενότητες με τη βοήθεια ενός ενήλικα μέχρι την ημερομηνία που θα ορίσει το Αρχηγείο.
4. Μπορούν να συμβουλευόνται το Πτυχιοκούτι για να βρουν περισσότερες πληροφορίες, ιδέες και υλικό.
5. Παρουσιάζουν σε ειδικό τις απαιτήσεις των τεσσάρων πρώτων ενοτήτων μέχρι την ημερομηνία που θα ορίσετε ως Αρχηγείο.
6. Παρουσιάζουν τις απαιτήσεις από την ενότητα 5 και 6 στη διάρκεια της εκδήλωσης για τη Μέρα των Πουλιών.

Μέρος 4ο: Δουλειά σε Φωλιές

Διάρκεια: 20 λεπτά

Δώστε χρόνο στις Φωλιές να διαβάσουν το Πτυχίο και να δουν τις απαιτήσεις του. Μπορούν να συζητήσουν ποιες θα διαλέξουν και να ψαχουλέψουν το Πτυχιοκούτι.

Λίγο πριν το τέλος του χρόνου, ρωτήστε ποιες Φωλιές θέλουν να το δηλώσουν και καταγράψτε τις.

Μέρος 5ο: Κλείσιμο Τρία w και μία αποστολή

Διάρκεια: 5 λεπτά

Στόχος δραστηριότητας:

Τα Πουλιά να σκεφτούν 3 θετικά πράγματα που μπορούν να κάνουν χάρη στο διαδίκτυο και μία αποστολή που θέτουν στον εαυτό τους ώστε να νιώσουν αρκετά δυνατά να την πραγματοποιήσουν.

Θα χρειαστείτε:

Το φυλλάδιο που βρίσκεται [εδώ](#), τυπωμένο σε τόσα αντίτυπα όσα και τα Πουλιά.

Δραστηριότητα:

Ζητήστε από τις Φωλιές να σκεφτούν 3 θετικά πράγματα που μπορούν να κάνουν χάρη στο διαδίκτυο (w) και μία αποστολή (δηλαδή ευχή) που βάζουν στο εαυτό τους ως μελλοντικοί Cyber Ήρωες! Ζητήστε από τα Πουλιά να μοιραστούν τι έγραψαν στα 3w. Στη συνέχεια ζητήστε από όλα τα Πουλιά να σταθούν με τα χέρια στη μέση όπως θα στεκόταν και ο Σούπερμαν (σε power pose) και να πουν δυνατά την αποστολή που σκέφτηκαν ότι θέλουν να πραγματοποιήσουν!

Το έντυπο αυτό αποτελεί μέρος του υλικού του προγράμματος "Cyber Ήρωες: Κατακτώντας το Διαδίκτυο" που σχεδιάστηκε από τον Κλάδο Πουλιών του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού για τη 13η Μέρα Πουλιών, το 2019.